

Wnioski z konferencji "Jak ratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy" Zakrzów 20-21 luty 2019 r.

1. Przedstawione podczas konferencji referaty potwierdziły słuszność podjętego tematu "Jak ratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy". Wykazano, że zjawisko suszy występuje coraz częściej ze zwiększającą się intensywnością i na coraz większej powierzchni naszego kraju. Zjawisko to powinno być wpisane w codzienny harmonogram naszych działań w następujących obszarach: polityka rolna, jednostki doradcze i uczelnie".
2. Susza jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe i strategiczne, które przyczynią się do minimalizowania jej skutków. W działaniach legislacyjnych jednostek rządowych i samorządowych istnieje pilna potrzeba określenia konkretnych działań na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.
3. Zakres gospodarczych, środowiskowych i ekonomicznych skutków suszy oraz społeczne zapotrzebowanie, stwarza konieczność utworzenia "Narodowego programu walki z suszą".
4. Przygotowywany pierwszy w historii ogólnopolski Plan Rozwoju Retencji, wpisuje się w potrzebę walki ze zjawiskiem suszy, zakłada on bardzo szerokie i kompleksowe podejście do jego realizacji, czyli duża retencja, mała retencja i mikroretencja. Działania mające na celu zwiększenie retencji wpisują się w cele polityki UE, które wynikają między innymi z Ramowej Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy Powodziowej.
5. Susza jest problemem socjo-ekonomicznym. Rysuje się konieczność współpracy na poziomie regionalnym Czech, Polski i Słowacji pomiędzy jednostkami naukowo-badawczymi i samorządowymi w celu wymiany doświadczeń każdego z tych krajów.
6. Obowiązująca w Polsce Ustawa Prawo Wodne największy nacisk kładzie na realizację Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, który Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie realizuje we współpracy z właściwymi resortami.
7. Przygotowanie polskiego rolnictwa na nadchodzące zmiany klimatyczne jest pilnie potrzebne i wymaga zaangażowania nie tylko administracji rządowej i samorządowej, ale również samych użytkowników wód, których decyzje wpływają na ilość i jakość wody na obszarach wiejskich.
8. Rolnictwo może realizować lepsze wykorzystanie zasobów wody opadowej poprzez ograniczenie odpływu powierzchniowego i wgłębny, wykorzystanie pojemności wodnej profilu i zmniejszenie nieprodukcyjnego parowania z powierzchni gleby. W sumie zabiegi rolnicze są w stanie do pewnego stopnia wpływać na wszystkie elementy bilansu wodnego gleby: przychód, rozchód i retencję.
9. Ograniczenie odpływu powierzchniowego i ułatwienie wsiąkania wody w głąb profilu na glebach ciężkich można osiągnąć przez poprawne stosowanie zabiegów agrotechnicznych: płytszej podorywki, głęboszowania, uprawy bezorkowej z pogłębiaczem, powodujących likwidację nadmiernego zagęszczenia podłoża (podeszwy płużnej).
10. Należy zwrócić szczególną uwagę na konieczność zintegrowania nawożenia z zawartością wody w glebie. Niewłaściwe stosunki powietrzno-wodne w glebie w połączeniu z nieprawidłowym nawożeniem mogą spowodować spadek plonu i wtórne pogorszenie żyzności gleby.
11. Wnioskuje się o nie wprowadzanie administracyjnych, zbyt szczegółowych regulacji prawnych w celu ograniczenia niekorzystnych zapisów, dla sprawnego funkcjonowania

przedsiębiorstw rolnych i leśnych w Polsce (m.in. terminy nawożenia oraz bezwzględny wymóg stosowania poplonów).

Wnioski opracował zespół w składzie:

prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski

prof. dr hab. inż. Marek Ryczek

dr inż. Edyta Kruk

dr inż. Ryszard Bandurowski

dr inż. Krzysztof Gawęcki